

«Sjajnije od Sunca»

*Ezoterični čas Rudolfa Štajnera
Berlin, 24. oktobar 1905.*

Izreka:

Sjajnije od Sunca
Čistije od snega
Finije od etera
Je Sopstvo
Duh u mome srcu
Ovo Sopstvo sam Ja
Ja sam ovo Sopstvo

Podiže nas svakog jutra do našeg višeg Sopstva. Takve izreke nisu izmišljene kroz samovolju jedne ličnosti, već su one izvađene iz duhovnog sveta. Stoga je u njima sadržano mnogo više, nego što se obično veruje. I o njima se tačno misli onda, ako se pretpostavi, da se njihov sadržaj nikada ne može potpuno dokučiti, već se u njima uvek više može pronaći, ukoliko se više udubi u njih. Zbog toga od strane ezoterične škole mogu biti data uvek samo pojedina uputstva, kako se traži (tumači) takav sadržaj. U onome što sledi biće data nekolicina takvih uputstava.

Sjajnije od Sunca

Čovek vidi predmete oko sebe samo, ako su ovi obasjani Suncem. Šta ih čini vidljivim, jesu Sunčevi zraci koji se odbijaju od njih i odlaze u oko posmatrača. Ako ne bi bilo svetlosti, tako ni stvari ne bi bile vidljive. Ali kroz ovu spoljašnju svetlost postaju vidljivi samo predmeti fizičkog sveta. Neka svetlost, koja je «Sjajnija od Sunca», mora zasijati čoveku, ako on treba da vidi duševna i duhovna bića i stvari. Ova svetlost ne dolazi ni od kakvog spoljašnjeg Sunca. Ona dolazi iz svetlosnog izvora, koji mi zapalimo u nama samima, ako u svojoj unutrašnjosti potražimo to više, večno Sopstvo. Ovo više Sopstvo je drugačijeg porekla nego niže Sopstvo. Poslednje oseća svakodnevnu okolinu. Ali, šta živi u ovoj svakodnevnoj okolini, jednom je nastalo i proći će (nestati). Šta mi na tome osećamo, ima tako samo neku prolaznu vrednost. I iz takvih osećaja i misli takođe je izgrađeno naše prolazno Sopstvo. Sve stvari, koje su pomoću Sunca postale vidljive, nekada nisu bile postojale i jednom ih neće više biti. I Sunce je takođe jednom nastalo i jednom će nestati. No duša je upravo za to tu, da spozna u stvarima to što je večno. Kada jednom čitava Zemlja više ne bude postojala, tada će još biti dušâ, koje su je nastanjivale. I šta su ove duše doživele na Zemlji, to će one nositi kao sećanje nekamo drugde. To je, kao kada mi neki čovek učini nešto dobro. Delo prolazi. Ali šta je on time zasadio u mojoj duši, to ostaje. I veza ljubavi, koja je tako povezala mene sa njim, ona ne prolazi. Šta se doživi, uvek je izvor nečeg trajnog u nama. Mi sami tako izvlačimo iz stvari ono trajno i nosimo to preko u večnost. I kada ljudi jednom budu premešteni na neko sasvim drugo poprište, tada će sa sobom poneti to,

što su ovde sakupili. I njihova dela u tom novom svetu biće istkana iz sećanja na stari. Jer nema semenke, koja ne proizvede plod. Ako smo s jednim čovekom povezani u ljubavi, tako je ova ljubav jedna semenka, i plod doživljavamo u svakoj budućnosti, time što mi zajedno s takvim čovekom pripadamo svakoj budućnosti. Tako živi u nama nešto, što je isprepleteno s božanskom snagom, koja sve stvari vezuje za večno svetsko tkivo. Ovo «Nešto» je naše više Sopstvo. I ono je «sjajnije od Sunca». Svetlost Sunca osvetljava jednog čoveka samo izvana. Moje duševno Sunce osvetljava ga iznutra. Zbog toga je ono sjajnije od Sunca.

Čistije od snega

U sebi je svaka stvar čista. Ona može postati onečišćena samo ako se spoji s nečim drugim, što sa njom tako ne bi trebalo da bude spojeno. Voda za sebe je čista. Ali takođe to, što je sadržano u vodi kao prljavština, bi bilo čisto, ako bi ostalo u sebi, ako se ne bi na nepropisan način spojilo sa vodom. Ugalj za sebe je čist. On postaje prljav samo ako se nepravilno spoji sa vodom. Ako sad voda prima svoju sopstvenu formu u kristalu snega, tada ona izbacuje sve, što se nepravilno spojilo sa njom. Tako postaje ljudska duša čista, ako ona izbaci sve, što je po nepravdi spojeno sa njom. A njoj pripada to božansko, to neprolazno. Svaki ideal, svaka misao na nešto veliko i lepo pripada unutarnjoj formi duše. I ako se ona udubi u takve ideale, u takve misli, tada ona čisti sebe, kao što se voda čisti, ako ona postaje kristal snega. I pošto je duhovno čistije od svake supstance, tako je «više Sopstvo», to znači duša, koja živi u visinama, «čistije od snega».

Finije od etera

Eter je najfinija supstanca. Ali *svaka* supstanca je još gusta u poređenju sa duševnim. Nije *gusto* to što traje, nego «fino». Kamen, na koga se misli kao na supstancu, nestaje kao supstanca. Ali *misao* na kamen, koja živi u duši, ostaje (traje). Bog je mislio ovu misao. I on je iz toga načinio gusti kamen. Kao što je led samo zgasnuta voda, tako je kamen samo zgasnuta Božja misao. Sve stvari su takve zgasnute Božje misli. «Više Sopstvo» pak rastvara sve stvari, i u njemu potom žive Božje misli. I ako je od takvih Božjih misli istkano to Sopstvo, tada je ono «finije od etera».

Duh u mome srcu

Čovek je shvatio neku stvar tek tada, ako ju je obuhvatio srcem. Razum i um su samo posrednici za shvatanje srca. Pomoći razuma i uma prodire se do Božjih misli. Ali ako se tako ima misao, onda se ona mora učiti *vleti*. Čovek postepeno uči da voli sve stvari. Time se ne kaže, da bi on bez prosuđivanja trebalo da veže svoje srce za sve, što mu izade u susret. Jer naše iskustvo je najpre neko varljivo. Ali ako se pomuči, da se neko biće ili stvar ispita prema njegovoj božanskoj osnovi, tada ono takođe počinje da se voli. Ako pred sobom imam jednog pokvarenog čoveka, tako ne bi trebalo da eventualno volim njegovu pokvarenost. Time bih samo zapao u zabludu, a njemu ne bih pomogao. Ali ako razmislim o tome, kako je ovaj čovek dospeo do svoje pokvarenosti, i ako budem uz njega kao podrška, da on napusti pokvarenost, tada mu pomažem, a ja sâm se probijam do istine. Ja svuda moram da tražim,

kako mogu da volim. Bog je u svim stvarima, ali ja moram prvo da tražim ovo božansko u jednoj stvari. Ne bi trebalo da ja bez dalnjeg volim spoljašnju stranu nekog bića ili stvari, jer je ova varljiva, i tu bih lako mogao da volim zabludu. Ali *iza* svake iluzije se nalazi istina, a ona se uvek može voleti. I traži li srce ljubav istine u svakom biću, onda živi «duh u srcu». Takva ljubav je odelo, koje duša uvek treba da nosi. Tada ona sama utkiva to božansko unutra u stvari.

Članovi škole bi trebali da iskoriste neke slobodne minute tokom dana, da nadovežu takve misli na božanske mudre izreke, koje su nam dali Majstori sa jednim neizmerno velikim svetskim iskustvom. Nikada ne bi trebalo misliti, da je neka takva izreka već u potpunosti shvaćena, već uvek prepostaviti, da se u njoj nalazi još mnogo više, nego što je pronađeno. Kroz takvo *raspoloženje* postiže se *osećanje*, da se u svakoj pravoj mudrosti nalazi ključ za beskonačno, i takvo raspoloženje pomaže u povezivanju sa ovim beskonačnim.

Ne radi se o tome, da se meditira sa mnogo rečenica, nego o tome, da se manji sadržaj uvek iznova pusti da živi u duši koja je postala mirna.

U samoj meditaciji (pri meditiranju) ne treba špekulisati, nego pustiti da na nas deluju meditativne rečenice. Ali *izvan* meditacije u slobodnim trenucima dana treba se uvek nanovo vraćati na meditativne rečenice i videti, koja razmatranja se mogu upiti iz njih. Tada one postaju živa snaga, koja se spušta u dušu i čini je jakom i snažnom. Jer ako se duša spoji sa večnom istinom, živi ona sama u večnom. I kada duša živi u večnom, onda viša bića imaju pristup ka njoj i mogu da spuste u nju svoju sopstvenu snagu.

Ja sam Ono misli Ona oseća On hoće

Pošto se gornja meditacija (Sjajnije od Sunca) provežbala kroz pet minuta, prelazi se na sledeće.

Učini se jedan miran, snažan udah; posle udisaja odmah isto tako mirno i snažno ide izdisaj, tako da između udisaja i izdisaja nema pauze. Zatim se na kratko uzdrži od disanja, težeći dakle, da vazduh ostane sasvim izvan tela. Trebalо bi otprilike zadržati sledeće odnose vremena: Pri udisaju je vreme proizvoljno, udah se formira toliko dugo, koliko to odgovara njegovim snagama, izdisaj treba da traje dva puta duže od udisaja, a uzdržavanje od disanja tri puta duže od udisaja. Ako je na primer za udisaj potrebno 2 sekunde, tada na izdisaj otpada 4, a na uzdržavanje od disanja 6 sekundi. Ovo udisanje, izdisanje, uzdržavanje od disanja treba ponoviti *četiri puta*. Pri udisaju i izdisaju ne misli se ni na šta, već se pažnja usmerava potpuno na disanje; tome nasuprot pri *prvom* uzdržavanju od disanja koncentriše se sasvim na tačku između i malo iza obrva, dakle na koren nosa, i pri tome se ispuni svest jedino sa rečima:

Ja sam.

U toku drugog uzdržavanja od disanja koncentriše se na jednu tačku u unutrašnjosti grkljana i pri tome se svest ispuni jedino sa predstavom:

Ono misli.

U toku trećeg uzdržavanja od disanja koncentriše se na svoje obe ruke i šake. Šake se pri tome drže tako, da su ili sklopljene ili je desna položena preko leve. Zatim se svest ispuni jedino sa predstavom:

Ona oseća.

U toku četvrtog uzdržavanja od disanja koncentriše se na celu površinu svoje kože, dakle predstavi se samom sebi telesno koliko je jasno moguće i svest se pri tome ispuni sa predstavom:

On hoće.

(Ako se ove vežbe koncentracije energično rade nekoliko nedelja, osetiće se neko strujanje, na mestima, na koja se koncentrisalo, dakle na korenu nosa, u grkljanu, u šakama i rukama i na čitavoj spoljašnjoj površini tela.)

(Kod koncentracije na ruke i šake će se osetiti, kako se poslednje kroz neku snagu razdvajaju; tada ih treba pustiti da se razdvoje, što znači prati se ta snaga; ali ovo se ne sugeriše sebi. To mora da nastupi sâmo od sebe.)

(U gornjem kod «Ono misli» znači «*Ono*»= opšte svetsko mišljenje, koje treba nelično da živi u našim rečima. Kod «Ona oseća» znači «*Ona*»= duša sveta; to jest, mi ne treba lično da osećamo, već nelično u smislu duše svete; kod «On hoće» znači «*On*»= Bog, u čiju volju mi stavljamo celo svoje postojanje.)

Preveo Siniša Nikolić